

Катедра „Сигурност и безопасност“

ВЪПРОСНИК

**ЗА КОМПЛЕКСЕН ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ
ЗА СПЕЦИАЛНОСТ “ЗАЩИТА НА НАЦИОНАЛНАТА СИГУРНОСТ”
ПРОФИЛ „ЗАЩИТА ОТ АВАРИИ И БЕДСТВИЯ”**

I. ОБЩА ЧАСТ

ПОНЯТИЯ, ТЕОРИЯ НА РИСКА, ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТЕРОРИЗМА И ЕКОЛОГИЧНА СИГУРНОСТ

1. Понятие за „национална сигурност”.
2. Понятието „обществен ред”- средства за регулиране, цели и съдържание.
3. Ново разбиране на сигурността в началото на ХХІ век.
4. Субекти на националната сигурност.
5. Алгоритъм на националната сигурност. Политически и правен механизъм.
6. Стратегия за национална сигурност на Република България.
7. Категорията риск.
8. Опасност и заплаха.
9. Сигурност и безопасност.
10. Анализ и контрол на риска.
11. Методи за въздействие на риска.
12. Понятие за терор и тероризъм.
13. Международен тероризъм.
14. Състояние и тенденции на тероризма в България.
15. Система от мерки за противодействие на тероризма.
16. Международно сътрудничество в борбата с тероризма.
17. Защита на критичната инфраструктура.
18. Системата „човек-околна среда”.
19. Държавна и фирмена политика за опазване на околната среда.
20. Същност и съдържание на специалната физическа подготовка.

II. СПЕЦИАЛНА ЧАСТ

ДЕЙНОСТ НА СИЛИТЕ И СРЕДСТВАТА ПРИ БЕДСТВИЯ, АВАРИИ И КАТАСТРОФИ

1. Държавна политика за опазване и защита при бедствия. Правомощия на органите на държавната власт и местната администрация.
2. Правна регламентация на опазването и защитата при бедствията.
3. Инженерно-спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при аварии с изтичане на радиоактивни вещества. Радиоактивно замърсяване на околната среда.
4. Инженерно-спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при аварии с изтичане на промишлени отровни вещества. Химическо замърсяване на околната среда.
5. Биологически опасни средства. Характеристика и въздействие върху човека и околната среда.
6. Индивидуални и колективни средства за защита на населението – предназначение, видове, използване, поддръжка.
7. Тактика и ред за провеждане на инженерно-спасителните и неотложните аварийно-спасителни дейности. Технология на аварийно-спасителните работи.
8. Евакуация от сгради и обекти.
9. Ликвидиране на химически аварии и разливи при транспортиране.
10. Безопасност при СНАВР.
11. Безопасност на сгради и съоръжения.
12. Експертизи при пожари и аварии.
13. Единна спасителна система. Съставни части.
14. Бедствие и бедствено положение. Понятия, правна основа.
15. Управление на формиранията и ресурсите при крупни производствени аварии.
16. Управление на формиранията и ресурсите при предотвратяване, овладяване и преодоляване на последствията от земетресения, свлачища и наводнения.
17. Управление на формиранията и ресурсите при предотвратяване, овладяване и преодоляване на последствията от пожари.
18. Управление на формиранията и ресурсите при предотвратяване, овладяване и преодоляване на последствията от снегонавявания, обледявания, лавини, епидемии и транспортни аварии и катастрофи.
19. Организация и управление за защита на културното наследство.
20. Оцеляване в екстремални ситуации.

Нормативни актове и директивни документи:

1. Конституция на Република България, ДВ, бр. 24, 1992, изм. ДВ. бр.18 от 25.02. 2005г.
2. Закон за защита при бедствия – посл изм. бр.80 от 14 Октомври 2011г.
3. Закон за отбраната и Въоръжените сили на Р. България, ДВ, бр. 16 от 2010г.
4. Закон за Министерството на вътрешните работи, изм. ДВ. бр.23 от 22 Март 2011г.
5. Закон за администрацията – изм. ДВ, бр. 24 от 26.05.2010 г.
6. Закон за местното управление и местната администрация – изм. ДВ. бр.57 от 26.07.2011г.
7. Закон за административните нарушения и наказания.
8. Закон за опазване на околната среда. Обн. ДВ. бр.91 от 25 Септември 2002г., посл. изм. ДВ. бр.42 от 3 Юни 2011г.
9. Постановление на МС № 431/19.11.1997 г.
10. Постановление на Министерски съвет № 386/22.09.1994.
11. Постановление на Министерски съвет № 45/30.12.1998.
12. Наредба № І³-1971 „За строително техническите правила и норми за осигуряване на пожарната безопасност при пожар. ДВ, бр. 96/12.2009г.
13. Наредба № І³-2377 „За правила и нормите за пожарната безопасност при експлоатация на обектите. ДВ, бр. 81/18.10.2011г.
14. Конвенция за оперативното уведомяване при ядрена авария, ратифицирана с Указ, в сила от 22.10.1986г.
15. Конвенция за помощ в случай на ядрена авария или радиационна аварийна обстановка, ратифицирана с Указ, в сила от 26.02.1987г.
16. Конвенция за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния, ратифицирана с Указ в сила от 16.03.1983г.
17. Европейска конвенция за международен превоз на опасни товари по шосе, ратифицирана с Указ, в сила от 1995г.
18. Конвенция за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния, ратифицирана с Указ в сила от 16.03.1983г.
19. Европейска конвенция за международен превоз на опасни товари по шосе, ратифицирана с Указ, в сила от 1995г.
20. Концепция за националната сигурност на Република България, ДВ, бр. 46, 1998.
21. Стратегия за националната сигурност на Република България от 08.03.2011г.

Основна литература:

1. Владимиров, Л. Рискметрия е екологичните системи за сигурност, серия „Знание”. Университетско издание, ВСУ „Черноризец Храбър”, В., 2009.
2. Иванов, Т. Мениджмънт на сигурността и отбраната. Университетско издание, УНСС, 2008.
3. Костов, Е. Правна защита на околната среда при бедствия и аварии. ВСУ, 2007.
4. Костов, Е. Противопожарно право, ВСУ, 2008.
5. Костов, Е. Правомощия на кмета за осигуряване на обществения ред. С., 2000.
6. Ненова, А. Екологични аспекти на сигурността. Университетско издание, ВСУ „Черноризец Храбър”, В., 2008.
7. Томов, В. Техническа безопасност. Р., РУ, 2002.
8. Томов, В., П. Христов, А. Ненова. Екологична сигурност. Университетско издание, ВСУ „Черноризец Храбър”, В., 2007.

9. Томов, В. Индустриална и екологична сигурност. В, ВСУ, 2003.
10. Томов, В. Аварийно-спасителна техника. В, ВСУ, 2004.
11. Томов, В. Теория на риска. Анализ и оценка на риска в производството. Р., РУ, 2003.
12. Христов, П. Метатеория на риска. Издателство „Албатрос”, В., 2010.
13. Шутко, А. и колектив, Оперативна диагностика, оценка масштабов и уменшение последствий стрессовых природных процессов. Академично издателство им. „проф. Марина Дринова. С., 2011.
14. Азбука на оцеляването. ДА ”Гражданска защита”, БЧК. С., 2004.
15. Първа помощ – превенция на злополуки. БЧК, С., 2003.
16. Справочник по защита от ОМП. ВИ, С., 1991.
17. Богоев И. Пожарогасители. Дунав прес, Русе, 1998
18. Драганов, Христо, Боян Илиев и Камен Каменов, Управление на риска, Прециз М, 2005.
19. Димитров С. Евакуация на хора при пожар от помещения и сгради. Албатрос, В., 2007.
20. Димитров С. Пожарна безопасност на сгради. „Издателство „Огнеборец”, С., 2004.
21. Димитров С. Димо и взриво защита на сградите при пожар. „Издателство „Огнеборец”, С., 2001.
22. Златарев, Е., Боянов, Г., Василев, А., Мулешкова, И., Основи на правото, книга втора, С., 2002.
23. Илиев, И. Управление на полицейските и специални служби. Албатрос, В., 2000.
24. Кулев, И. и др. , Г. Колко опасни за населението са течните радиоактивни изхвърляния от АЕЦ „Козлодуй”. БалБок Инженеринг, С., 1994.
25. Мардиросян, Г., „Екокатастрофи”, ИК „Ванеса”, София, 1995.
26. Мариновски, К., Дейност на полицията при бедствия и аварии, С., 2002.
27. Пеев, И., П. Момчева. Хуманитарни операции. ВИ, С., 2001.
28. Романова, Хр., Бедствени ситуации и медицинско осигуряване”, Колор Принт, Варна, 2001.
29. Тачев, Г. Защита на населението при аварии в атомната електроцентраля „Козлодуй”. БалБок Инженеринг, С., 1994.

Конспектът за държавен изпит е валиден за приетите през 2006 г. и след това.

Конспектът за държавен изпит по специални учебни дисциплини на специалност „ЗНС” е утвърден на катедрен съвет, проведен на 23.11.2011 г., с Протокол № 3.

Варна, 2011г.

Ръководител катедра:

/доц. д-р В. Тодоров/